

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **S. M.,** zastoupeného Mgr. Františkem Drlíkem, advokátem, se sídlem nám. Míru 9, Šumperk, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje,** se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, zastoupeného JUDr. Petrem Ritterem, advokátem, se sídlem Riegrova 12, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 3. 2011, č. j. 38 Cad 27/2005 - 95,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi Mgr. Františku Drlíkovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 960 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru sociálních věcí, ze dne 16. 9. 2005, č. j. KUOK/27743/05/OSV - DS/7025/SD - 186, o nároku na dávku sociální péče. Napadeným rozhodnutím žalovaný na základě odvolání účastníka řízení potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Zábřeh, odboru zdravotního a sociálního, ze dne 26. 7. 2005, č. j. Soc./552/5337/2005/Dv, kterým bylo rozhodnuto nepřiznat žalobci dávku sociální péče, a to po provedeném řízení podle příslušných ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ustanovením § 40a

zákona ČNR č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, podle § 90 odst. 1 a § 94 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, podle §§ 1 až 4 a § 7 odst. 1 a 2 zákona ČNR č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 2, § 3 a § 6 zákona č. 463/1991 Sb., o životním minimu, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 664/2004 Sb., kterým se zvyšují částky životního minima, a odvolání zamítl.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 21. 3. 2011, č. j. 38 Cad 27/2005 - 95, žalobu směřující proti rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 16. 9. 2005, č. j. KUOK/27743/05/OSV - DS/7025/SD - 186, zamítl, neboť neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného.

Krajský soud v Ostravě vycházel z následujícího skutkového stavu:

Dne 7. 7. 2005 žalobce podal žádost o přiznání dávky sociální péče od 1. 12. 2003. Městský úřad Zábřeh, odbor zdravotní a sociální, rozhodnutím ze dne 26. 7. 2005, č. j. Soc./552/5337/2005/Dv, rozhodl nepřiznat žalobci dávku sociální péče z důvodu, že jej v souladu se zákonem ČNR č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o sociální potřebnosti), který upravoval do 31. 12. 2006 poskytování dávek sociální péče, nelze považovat za občana sociálně potřebného a dále proto, že na výzvu správního orgánu neosvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku sociální péče, její výši a výplatu. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce odvolal. Žalovaný Krajský úřad Olomouckého kraje ve svém rozhodnutí ze dne 16. 9. 2005, č. j. KUOK/27743/05/OSV - DS/7025/SD - 186, odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Zábřeh, odboru zdravotního a sociálního, ze dne 26. 7. 2005, Soc./552/5337/2005/Dv, kterým bylo rozhodnuto nepřiznat žalobci dávku sociální péče žalovanému, zamítl. Žalovaný vycházel z toho, že žalobce požádal dne 7. 7. 2005 o přiznání dávky sociální péče od 1. 12. 2003. Od 2. 12. 2003 byla rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení zastavena výplata částečného invalidního důchodu žalobci, jelikož se nepodrobil vyšetření svého zdravotního stavu, přestože byl na možnost zastavení výplaty důchodu upozorněn. Okresní správou sociálního zabezpečení v Šumperku bylo potvrzeno sdělením ze dne 15. 7. 2005, že žalobce nepožádal dosud o uvolnění výplaty částečného invalidního důchodu, ani se nepodrobil lékařskému vyšetření. Rozhodnutím Úřadu práce v Šumperku byl od 1. 10. 2004 žalobce vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu, že je od srpna 2001 uznán plně invalidní, ale odmítl podat žádost o plný invalidní důchod. Žalobce po podání žádosti o dávku sociální péče byl vyzván dne 8. 7. 2005 prvoinstančním orgánem k osvědčení skutečností rozhodných pro nárok na dávku sociální péče, její výši a výplatu, a to do osmi dnů od doručení výzvy a současně byl upozorněn na následky neuposlechnutí výzvy. Rovněž byl vyzván, aby se vyjádřil k podkladům rozhodnutí. Žalobce písemnost převzal 13. 7. 2005 a reagoval na ni písemností z 14. 7. 2005, avšak skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku sociální péče neosvědčil a rovněž nevyužil možnosti seznámit se před vydáním rozhodnutí s jeho podklady. Dne 19. 7. 2005 bylo provedeno pracovnicí prvoinstančního orgánu sociální šetření v místě bydliště žalobce, jenž nebyl zastižen doma, předcházející pokus o šetření provedený dne 31. 5, 2005 byl rovněž neúspěšný. Při posledním šetření v místě bydliště žalobce dne 23. 3. 2005 při opakované žádosti žalobce o dávku sociální péče byl sice žalobce zastižen doma, ale odmítl šetření umožnit s tím, že

nebude nic projednávat, cokoliv sdělovat a podepisovat. Nebylo tedy možno celkově posoudit sociální a majetkové poměry žalobce, který se správním orgánem nespolupracoval, neposkytl potřebnou součinnost a neosvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku sociální péče, její výši a výplatu. V souladu s ustanovením § 1 odst. 1 a odst. 3 písm. b) zákona č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, ve znění pozdějších předpisů, nelze žalobce považovat za sociálně potřebného s ohledem na to, že si odmítá zvýšit příjem vlastním přičiněním uplatněním nároku na dávky důchodového pojištění. Žalobce nelze považovat za sociálně potřebného také podle ustanovení § 3 odst. 3 písm. a) zákona o sociální potřebnosti, neboť není v pracovním nebo obdobném vztahu ani nevykonává samostatnou výdělečnou činnost a není veden v evidenci uchazečů o zaměstnání a současně není občanem uvedeným v § 1 odst. 5 citovaného zákona. S odkazem na ust. § 7 citovaného zákona o sociální potřebnosti bylo poukázáno na to, že žalobce odmítá spolupracovat se správním orgánem, v důsledku čehož není možné posoudit jeho sociální potřebnost a tedy i nárok na dávku sociální péče. Žalovaný při svém rozhodnutí potvrdil v odvolacím řízení rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce o přiznání dávky sociální péče od 1. 12. 2003.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu dospěl Krajský soud v Ostravě k závěru o nedůvodnosti podané žaloby. Soud vzal za prokázané, že žalobce nesplňuje kritéria stanovená pro závěr, že je osobou sociálně potřebnou. Správní orgán prvého stupně v souladu se zákonem rozhodl o zamítnutí nároku na dávku sociální péče. Žalovaný rovněž v souladu se zákonem rozhodnutí správního orgánu prvého stupně na základě podaného odvolání zamítl a rozhodnutí potvrdil. Správní orgány rozhodly v souladu se zákonem o zamítnutí žádosti žalobce o přiznání dávky sociální péče.

Soud proto v tomto ohledu uzavřel, že neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného, a proto žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2005, č. j. KUOK/27743/05/OSV - DS/7025/SD - 186, zamítl.

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále též „stěžovatel“) brojí proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 3. 2011, č. j. 38 Cad 27/2005 - 95. V podání téměř nečitelného obsahu stěžovatel namítl, že rozsudek byl vynesen v jeho nepřítomnosti a byl vydán vyloučenou soudkyní Krajského soudu v Ostravě, rozhodnutí jsou pouze opisována, soud se neřídí právním názorem a závaznými pokyny Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost je podávána podle § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. a podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Dále stěžovatel uvedl, že soud porušil stěžovatelova práva zaručená Ústavou ČR - čl. 3, čl. 4, čl. 10 a čl. 96 odst. 2 a Listinou základních práv a svobod - čl. 1, čl. 3 odst. 3, čl. 6 odst. 1, čl. 10 odst. 1, čl. 30 odst. 1 a 2, čl. 36 odst. 2, čl. 37 odst. 2 a čl. 38 odst. 2. Současně stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení „jeho“ advokáta Mgr. Františka Drlíka pro řízení o kasační stížnosti. Usnesením krajského soudu č. j. 38 Cad 27/2005 - 39 ze dne 10. 2. 2010 byl žalobci pro řízení o žalobě ustanoven zástupcem advokát Mgr. František Drlík, jenž žalobce zastupuje i v řízení o kasační stížnosti. Ustanovený zástupce byl usnesením krajského soudu ze dne 7. 6. 2011, č. j. 38 Cad 27/2005 - 139, vyzván k doplnění podání ve věci kasační stížnosti stěžovatele směřující proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 3. 2011, č. j. 38 Cad 27/2005 - 95, a uvedení v jakém rozsahu a z jakých důvodů je kasační stížnost podávána a kdy bylo stěžovateli napadené rozhodnutí doručeno. Ustanovený zástupce

k výzvě soudu uvedl, že rozsudek doručený 19. 4. 2011 napadá v celém rozsahu výroku a toliko zopakoval tvrzení stěžovatele, že rozsudek byl vydán neveřejně, bez jednání, v jeho nepřítomnosti. K důvodům kasační stížnosti zástupce stěžovatele výslovně uvádí podle pokynu svého klienta, že kasační stížnost podává z důvodů daných ustanovením § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Podle názoru stěžovatele s odkazem na § 8 odst. 1 s. ř. s. je napadené rozhodnutí vydáno vyloučeným soudcem, který již rozhodoval opět neveřejnými rozsudky v prvotním soudním řízení, a který pouze opisuje původní argumentaci, která absolutně není pravdivá a nelze se s ní ztotožnit. Stěžovatel rovněž konstatoval, aniž by konkretizoval svá tvrzení, že soud porušil práva stěžovatele zaručená Ústavou ČR - čl. 96 odst 2 a Listinou základních práv a svobod - čl. 30 odst. 2, čl. 36 odst. 2, čl. 37 odst. 2 a čl. 38 odst. 2. Tato práva jsou podle mínění stěžovatele závazná a mají přednost před zákonem a argumentací soudu. Soud je povinen projednat věc v přítomnosti stěžovatele. Krajský soud v Ostravě porušil při svém rozhodování § 39 odst. 1 a § 64 s. ř. s., a § 83 odst. 1, 2 písm. d) a § 103 o. s. ř. Ustanovený zástupce uvádí, že mu byl jeho klientem udělen výslovný pokyn k tomu, aby uvedenou argumentaci do doplnění kasační stížnosti zahrnul. Svá tvrzení pak stěžovatel prokazuje přiloženými listinami s tím, že vše podstatné je vyznačeno. S ohledem na tyto skutečnosti proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 20. 5. 2011 uvedl, že jak napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu, tak i rozsudek Krajského soudu v Ostravě, byly vydány v souladu s platnými právními předpisy a navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

O kasační stížnosti Nejvyšší správní soud usoudil následovně:

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel výslovně namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. a podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., v doplnění kasační stížnosti uvádí dle pokynu stěžovatele ustanovený zástupce důvod tytéž důvody. Jak lze dovodit z obsahu podání, jsou namítány důvody odpovídající § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. Nejvyšší správní soud neshledává tuto námitku důvodnou. Podle Nejvyššího správního soudu krajský soud správně posoudil právní otázku a neshledal nezákonnost rozhodnutí žalovaného, kterým bylo potvrzeno v odvolacím řízení rozhodnutí orgánu I. stupně. Ostatně stěžovatel ani neuvádí, v čem konkrétně spatřuje nezákonnost rozhodnutí krajského soudu.

Stěžovatel dále uplatnil důvod kasační stížnosti odpovídající § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve

spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Ani tuto námitku neshledává Nejvyšší správní soud důvodnou. Stěžovatel v tomto ohledu namítá, že správní orgány nesprávně a nedostatečně zjistily skutkový stav věci, když bylo rozhodnuto o zamítnutí žádosti na přiznání dávky sociální péče. Nejvyšší správní soud neshledal, obdobně jako to již neshledal krajský soud, že by v řízení před žalovaným byla porušena stěžovatelova procesní práva a ustanovení o řízení před správními orgány. Pokud stěžovatel odkazoval, a to bez jakékoliv konkretizace či upřesnění na jednotlivá ustanovení Ústavy, Listiny základních práv a svobod, s. ř. s. či o. s. ř., pak z jejich pouhého výčtu nelze nijak dovodit, zda k jejich tvrzenému porušení došlo či nikoliv a námitka jejich porušení je proto nedůvodná.

Třetím okruhem námitek stěžovatele odpovídajícím důvodům podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. bylo přesvědčení stěžovatele, že řízení před soudem bylo zmatečné, neboť je vydáno vyloučeným soudcem podle § 8 odst. 1 s. ř. s., který již rozhodoval opět neveřejnými rozsudky v prvotním soudním řízení. V dané věci podle rozvrhu práci rozhodovala soudkyně Krajského soudu v Ostravě JUDr. Miroslava Ježoviczová, která nebyla vyloučena z projednávání a rozhodování této věci, jak bylo rozhodnuto pravomocným usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2010, č. j. Nao 94/2010 - 76. Ani tato námitka nebyla shledána důvodnou, neboť důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech (myšleno u soudu téhož stupně).

Další stížnostní námitkou stěžovatel uplatnil důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., podle kterého lze podat kasační stížnost z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li taková vada mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Důvodem kasační stížnosti podle stěžovatele v tomto ohledu je skutečnost, že soud rozhodl neveřejně, v jeho nepřítomnosti. Právo na veřejné projednání nebylo žalobci odepřeno vzhledem k tomu, že ve věci bylo nařízeno jednání na den 21. 3. 2010, žalobci bylo řádně doručeno předvolání k jednání, k němuž se žalobce nedostavil. Soud neshledal důvody pro odročení jednání ve smyslu § 50 s. ř. s. na základě nesrozumitelného podání stěžovatele ve věci žádosti o odročení jednání - dopis ze dne 9. 3. 2010, jenž je doložen na č. l. 81 - 83 soudního spisu, a proto jednal v nepřítomnosti žalobce podle ust. § 49 odst. 3 s. ř. s. Rovněž tato námitka nebyla shledána důvodnou.

K námitce stěžovatele uvedené v reakci na poučení o složení senátu Nejvyššího správního soudu, že soudci Nejvyššího správního soudu jsou vyloučeni z projednávání a rozhodování této jeho věci, lze toliko konstatovat, že podle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. O takový případ by se jednalo, kdyby se v daném případě některý ze soudců Nejvyššího správního soudu podílel na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním

řízení u krajského soudu; nic takového však stěžovatel ani netvrdí. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech (myšleno u soudu téhož stupně). Námitka vzhledem k uvedenému nebyla shledána důvodnou.

Důvodnou nebyla shledána ani další námitka stěžovatele, že se Krajský soud v Ostravě neřídil právním názorem a závaznými pokyny Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel neuvádí, jakým konkrétním pokynem či právním názorem se krajský soud měl řídit, a to za situace, kdy v projednávané věci Nejvyšší správní soud nerozhodoval a nerušil rozhodnutí krajského soudu, jenž by byl při dalším rozhodování vázán závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, a důvodem k podání kasační stížnosti by ve smyslu platné právní úpravy mohla být námitka, že se krajský soud závazným právní názorem Nejvyššího správního soudu neřídil.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že k věcným důvodům, které vedly Krajský soud v Ostravě k zamítnutí žaloby, se stěžovatel nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že v postupu Krajského soudu v Ostravě nebylo shledáno pochybení, a proto vzhledem k výše uvedenému byla kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítnuta jako nedůvodná.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. Stěžovatel, který nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení, a právo žalovaného Krajského úřadu Olomouckého kraje na náhradu nákladů řízení je v posuzované věci ze zákona vyloučeno.

Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Ostravě č. j. 38 Cad 27/2005 - 39 ze dne 10. 2. 2010 pro řízení o žalobě ustanoven zástupcem advokát Mgr. František Drlík, který žalobce zastupuje i v řízení o kasační stížnosti; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému advokátovi, jenž k výzvě soudu odměnu nevyčíslil, odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti podle obsahu spisu za jeden úkon právní služby v částce 500 Kč podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a to za doplnění kasační stížnosti ze dne 7. 7. 2011, a jeden režijní paušál ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, jak je soudu známo, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 160 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v celkové výši 960 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. listopadu 2011

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu